

Biszku és a többiek.

Mit üzen a mának?

A Magyar Televízió szombat délutánonként érdekes filmsorozatot közöl: *Biszku és a többiek – A legvidámabb barakk* címen. Nem az elején kapcsolódtam be, de ott ragadtam, lekötöttek az ott látottak és főleg az ott hallottak, a mának szóló aktuális üzenetek. A riportfilmet *Vitézy Tamás* készítette a rendszerváltás hajnalán. Akkor talán nem volt olyan párhuzam, amit a jelennel a nézők felfedezhettek volna, ma viszont az utóbbi néhány év fejleményei alapján úgy tűnik, hogy van, ami a filmet különösen izgalmassá teszi. Onnan indultunk és ide érkeztünk. E párhuzamot már tíz éve érzékeltem, meg is írtam, a színhelyeket is számba véve, az akkori jelenből volt kikövetkeztethető a valószínű és azóta megvalósult jövő. Most ismét megfogott a hasonlóságok szinte végtelen sora.

Biszku Béla

Biszkutól és a többiektől megtudjuk, hogy már akkor volt független bíróság és független ügyészség, a politika nem avatkozott bele a perekbe, csupán szabad folyást adott azoknak. A Gyorskocsi utca, ahol Nagy Imréeket is fogva tartották, mint látom, nem sokat változott. A bíróság előtt pedig Nagy Imre és társai nem mondhatták el, amit akartak, védekezésükben korlátozva voltak, a független bíró beléjük fojtotta a szót. A miniszterek viszont nem (egy sem!) foglalkoztak konkrét ügyekkel, nekik „nem az volt a dolguk”. Nem is tudtak arról, ami területükön történt, hacsak társaságban el nem mesélte nekik egy érintett. Például egy akkoriban szabadult kiváló író, *Déri Tibor*. Talán egy probléma mégis volt, amin mai eszükkel változtatnának: az ítélet után ugyanaz a bíróság alakult át kegyelmi tanácsná. Ez ma már ugyan nincs, de az összeférhetlenségek nem tűntek el.

A párhuzamok nem értek ezzel véget, hiszen minden részletet a műsorvezetővel történészek elemeznek a stúdióban. Ott hallottam egy összefoglalót arról, *mi is az a koncepció*s per. Ajánlanám mindenkinek, aki nem érti és/vagy elhessegeti a visszataszító jelenséget. *Kahler Frigyes* jogtörténész mondta el, leírtam és közreadom, mert minden szava annyira pontos:

„Talán el kell mondanom a tisztelt nézőknek, *mi is az a koncepció*s per, mert ezek koncepció s perek a javából. Azt hiszem, akkor értjük meg a koncepció s per fogalmát, ha

tudjuk azt, hogy egy büntetőpernek az a feladata, hogy egy bűneset megtörténte után tisztázza annak tényállását, megállapítsa, hogy abban a vádlottak részt vettek-e vagy nem, bűnösök-e vagy nem, és ha bűnösök, akkor milyen jogkövetkezményt kell alkalmazni.

A koncepció pereknél teljesen más a helyzet. Itt mellékes, hogy történt-e bűneset vagy nem. A lényeg az, hogy a politikának valamilyen cél elérése érdekében szüksége van bizonyos emberek perbefogására, és ebben a perben elő kell adni egy olyan tényállást, amire a politikának aktuálisan szüksége van. Ez lehet teljesen fiktív, költött tényállás is, lehet bizonyos eseményeknek az olyan jellegű összekapcsolása, ahogy azok a valóságban soha nem kapcsolódtak össze, és lehetséges az is, hogy bizonyos megtörtént eseményeket olyan jogi formulába kényszerítenek, amibe az nem való.”

A fogalom kifejtését nyilván folytatni lehetne, például a védekezés lehetlenségével vagy az előre eldöntött ítélettel, a hamis tanúkkal, esetleg a politika által adott tényállással, minősítéssel, az elítélés kérésével, de a felületes tájékozódáshoz ez is elég.

Azt nem tudom, hogy a stúdióban tényleg úgy gondolják-e, hogy a '60-as évekkel véget értek az ilyen perek? Érzékelik-e a történészek és a műsorvezetők a jelent, amiben élnek?

Budapest, 2010. október 17.

Dr. Szabadi Béla

Forrás: honlap

<http://www.szabadibela.hu/>